

Брюксел, 18.2.2021 г.
COM(2021) 67 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
относно изпълнението на Регламент (ЕО) № 295/2008 на Европейския парламент и
на Съвета относно структурната бизнес статистика

Съдържание

1.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	2
1.1.	Регламент относно структурната бизнес статистика.....	2
1.2.	Съдържание на основните набори от данни.....	2
1.3.	Достъпност и публикуване на СБС	4
2.	ЕФЕКТИВНОСТ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 251/2009 И ОТНОСИМОСТ НА НАБОРИТЕ ОТ ДАННИ	4
2.1.	Наличие и пълнота на данните	4
2.2.	Правила за поверителност и тяхното прилагане.....	6
3.	СЪГЛАСУВАНОСТ И СЪПОСТАВИМОСТ	7
3.1.	Съгласуваност.....	7
3.2.	Съпоставимост	8
4.	КРАЙНИ СРОКОВЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДАННИ	8
5.	ДОСТЪПНОСТ И ЯСНОТА	8
6.	СПАЗВАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА, ЗАЛЕГНАЛИ В РЕГЛАМЕНТА ОТНОСНО СБС.....	9
7.	ТЕЖЕСТ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА.....	10
8.	ВЪВЕДЕНИ ПРОМЕНИ И ОЧАКВАНО ПОДОБРЕНИЕ НА СБС	10
8.1.	ИНТЕГРИРАНЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ДАННИ ЗА СБС С ДРУГИТЕ ОБЛАСТИ НА БИЗНЕС СТАТИСТИКАТА.....	10
8.2.	ПРИЛАГАНЕ НА СТАТИСТИЧЕСКАТА ЕДИНИЦА „ПРЕДПРИЯТИЕ“ В СБС	11

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Регламент относно структурната бизнес статистика

Съгласно член 13, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 295/2008 относно структурната бизнес статистика¹ („Регламента относно СБС“) „до 29 април 2011 г. и след това на всеки три години Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно събраната съгласно настоящия регламент статистическа информация, по-специално за качеството на информацията и тежестта за предприятията“. Настоящият доклад е продължение на доклада от април 2017 г.²

Настоящият доклад съдържа преглед на напредъка при изпълнението на Регламента относно СБС в следните области:

- услуги
- промишленост
- търговия
- строителство
- бизнес услуги и
- бизнес демография.

В документа се предоставя информация за предприетите от Комисията мерки за гарантиране на наличието на висококачествена европейска структурна бизнес статистика, както и информация за изпълнението на Регламента относно СБС от държавите членки. В него се предоставя и информация за започнатите от Евростат действия за осигуряване на по-голяма значимост на структурната бизнес статистика и за намаляване на тежестта за предприятията. Той обхваща данните за СБС, предадени от държавите членки за референтната 2016 г., и поради това отразява и данните от Обединеното кралство.

1.2. Съдържание на основните набори от данни

Структурната бизнес статистика (СБС) предоставя обстойна представа за структурата, развитието и характеристиките на европейския бизнес като цяло и за различните сектори в него и има значителен принос за няколко други области, като например националните сметки, краткосрочната статистика и бизнес регистрите.

---

¹Регламент (ЕО) № 295/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. относно структурната бизнес статистика (преработен), (ОВ L 97, 9.4.2008 г., стр. 13).

² COM(2014) 243 final.

Най-общо данните обхващат всички сектори с изключение на селското стопанство и персоналните услуги. Събират се данни за следните променливи:

- променливи, свързани с резултатите (например оборот, добавена стойност);
- променливи, свързани с вложените ресурси: вложен труд (например трудова заетост и изработени часове), вложени стоки и услуги (например общ обем на покупките) и вложен капитал (например инвестиции в материални активи); както и
- променливи на бизнес демографията (например брой действащи предприятия, брой новооткрити предприятия, брой закрити предприятия).

Освен това въз основа на тези променливи се генерират няколко други важни показателя под формата на отношения на някои парични променливи или стойности *на глава от населението*.

Всички държави членки изпращат няколко набора от данни съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 251/2009 на Комисията³. Основните набори от данни са:

- годишна статистическа информация за предприятията (всички характеристики се предават по държави на четирицифрено ниво (категории) на NACE Rev. 2⁴);
- годишна статистическа информация за предприятията по категории според размера (всички характеристики се представят по държави на трицифрено ниво (групи) на NACE Rev. 2, като категорията според размера се определя в зависимост от броя на заетите лица);
- годишна регионална статистическа информация (представят се четири характеристики по региони по NUTS 2 на двуцифрено ниво (разделения) на NACE Rev. 2); както и
- годишна статистическа информация за демографията по правни форми или по категории според размера в зависимост от броя на служителите (характеристиките се представят по държави на четирицифрено ниво (категории) на NACE Rev. 2).

По-голямата част от данните се събира от националните статистически институти (НСИ) посредством статистически изследвания, бизнес регистри или от различни административни източници. Държавите членки прилагат различни статистически методи в зависимост от източника на данни, като например изчисляване на брутни

---

³ Регламент (ЕО) № 251/2009 на Комисията от 11 март 2009 г. за прилагане и изменение на Регламент (ЕО) № 295/2008 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на сериите от данни за съставяне във връзка със структурната бизнес статистика и адаптациите, необходими след прегледа на статистическата класификация на продуктите по дейности (КПД) (ОВ L 86, 31.3.2009 г., стр. 170).

⁴ Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1).

стойности, основани на модели оценки или различни форми на импутиране, за да се гарантира качеството на изготвената СБС.

Всички получени от държавите членки данни се подлагат на проверка на качеството, преди да бъдат публикувани на уебсайта на Евростат.

1.3. Достъпност и публикуване на СБС

От декември 2018 г. всички предоставени от държавите членки данни за референтната 2016 г., заедно с агрегатите за ЕС, са общодостъпни на уебсайта на Евростат. Данните за СБС за референтната 2017 г. са достъпни от декември 2019 г. насам. Достъпът до данните се осигурява чрез базата данни, раздел „Structural business statistics (SBS)“⁵. Разделът за СБС от уебсайта може да бъде намерен на началната страница на Евростат в рубриката „Промишленост, търговия и услуги“ или чрез използване на функцията за търсене⁶.

Данни за СБС се използват и в много други публикации, като например в докладите за сближаването⁷ и в Eurostat regional yearbook (регионалният годишник на Евростат)⁸.

2. ЕФЕКТИВНОСТ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 251/2009 И ОТНОСИМОСТ НА НАБОРИТЕ ОТ ДАННИ

2.1. Наличие и пълнота на данните

Таблицы 1 и 2 по-долу показват, че като цяло изпратените от държавите членки данни са изчерпателни по отношение на всички модули на СБС. Държавите се определят като „големи“, „средни“ или „малки“ в зависимост от техния дял в общата за ЕС добавена стойност в бизнес секторите⁹.

---

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/structural-business-statistics/data/database> (на разположение само на английски, френски и немски език).

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat> (на разположение само на английски, френски и немски език).

⁷ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion7/7cr.pdf

⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/11348978/KS-NA-20-001-EN-N.pdf/f1ac43ea-cb38-3ffb-ce1f-f0255876b670> и онлайн на

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Eurostat_regional_yearbook

⁹ За да се намалят до минимум тежестта за предприятията и разходите на националните статистически органи, държавите членки могат да отбелязват данните за използване „само като принос към европейските обединени показатели“ (СЕТО). Евростат не публикува тези данни, а държавите членки не ги отбелязват с отметката „СЕТО“ при публикуването им на национално равнище. Използването на отметката „СЕТО“ зависи от дела на отделната държава членка от общата добавена стойност в бизнес секторите, както следва:

Като се отчитат всички данни, които следва да се предоставят на Евростат съгласно Регламент (ЕО) № 295/2008, за референтната 2016 г. са предоставени 98,5 % от данните за СБС (степен на наличие) по отношение на услугите, промишлеността, търговията, строителството и бизнес услугите, а степента на наличие за бизнес демографията е 99,1 %. Степените показват подобрене в сравнение с положението, описано в предходния доклад до Европейския парламент и Съвета. Нарастването на броя на предадените клетки може да се обясни с факта, че държавите полагат непрекъснати усилия, за да се подобри предоставянето на всички изисквани данни.

Степените на наличие бяха изчислени внимателно на основата на първата получена версия на данните. За някои държави те не представляват окончателните стойности, тъй като някои от липсващите данни бяха изпратени в по-късна версия. Освен на закъснение, липсващите данни за някои държави може да се дължат на други причини, например на липсата на източници на данни, които да осигурят изискваните данни за някои променливи.

Въпреки това, Таблици 1 и 2 показват също така, че наличието на данни за СБС на уебсайта на Евростат е повлияно от факта, че някои данни, особено по отношение на малки държави, са поверителни.

Таблица 1: Наличие и поверителност на окончателните данни за 2016 г. относно услугите, промишлеността, търговията, строителството и бизнес услугите, NACE Rev. 2

Държави	Общо предадени клетки като процент от изискваните съгласно Регламента относно СБС (степен на наличие)	Непубликувани поверителни клетки като процент от общия брой на изпратените клетки (степен на наличие)
Големи държави	96,7	10,1
Средни държави	98,2	16,0
Малки държави	99,5	20,4
ОБЩО	98,5	16,8

Таблица 2: Наличие и поверителност на окончателните данни за 2016 г. за бизнес демографията, NACE Rev. 2

Големи държави: Германия, Франция, Италия, Обединеното кралство;
 Средни държави: Белгия, Дания, Испания, Гърция, Ирландия, Нидерландия, Австрия, Полша, Португалия, Финландия, Швеция, Норвегия; и
 Малки държави: България, Чешката република, Естония, Хърватия, Кипър, Литва, Латвия, Унгария, Малта, Румъния, Словения, Словакия.

Държави	Общо изпратени клетки като процент от изискваните съгласно Регламента относно СБС (степен на наличие)	Непубликувани поверителни клетки като процент от изпратените клетки (степен на наличие)
Големи държави	100,0	4,2
Средни държави	97,9	14,1
Малки държави	100,0	13,6
ОБЩО	99,1	12,5

2.2. Правила за поверителност и тяхното прилагане

Тъй като данните на структурната бизнес статистика се представят в разбивка по дейности на относително подробно ниво, голям брой от клетките на равнище държава трябва да бъдат защитени, за да не се оповестява поверителна информация. Държавите членки са въвели различни правила за поверителност с цел да избегнат подаването на данни, отнасящи се за едно единствено предприятие. Обикновено държавите членки защитават данни, обхващащи малък брой предприятия, и стойности, „доминирани“ от едно или две предприятия респонденти. Правилата за поверителност на национално равнище все още не са напълно хармонизирани. Таблици 1 и 2 онагледяват до каква степен правилата за поверителност се отрязват на наличието на данни на равнище държава членка. Процентите на данните, класифицирани като поверителни, варират от 4,2 % до 14,1 %, като средните и малките държави регистрират като цяло по-високи стойности поради горепосочените правила.

Освен поради правилата за поверителност, прилагани на национално равнище, някои обобщени на равнище ЕС данни не са оповестени, за да се защитят поверителни данни на държавите. Таблица 3 показва, че за референтната 2016 г. това се отразява на 9,7 % от агрегатите за ЕС за СБС и на 12,5 % от агрегатите за бизнес демографията.

Таблица 3: Поверителност на основните променливи, включени в годишната статистическа информация за предприятията и за които са публикувани агрегати за ЕС за 2016 г. за всички нива на NACE Rev. 2

Област на СБС	Общ брой клетки с данни	Брой клетки, съдържащи поверителни данни	Поверителни данни (%)
Услуги	5 353	620	11,6
Промисленост	8 218	812	9,9
Търговия	2 104	104	4,9
Строителство	718	49	6,8

Общо (услуги, промишленост, търговия и строителство)	16 393	1 585	9,7
Бизнес демография	26 111	3 268	12,5

3. СЪГЛАСУВАНОСТ И СЪПОСТАВИМОСТ

Съгласуването и интегрирането на данните подпомагат хармонизирането на икономически и свързани с икономиката статистически величини, улесняват обобщаването и сравняването на разнородни набори от данни и стимулират съставянето на съгласувани макроикономически статистически данни, като например национални сметки. В този контекст от държавите членки се иска да съобщават до каква степен различните събирания на данни са съпоставими и съгласувани и могат да бъдат свързани едно с друго.

3.1. Съгласуваност

Съгласуваността се отнася за степента, до която могат да се комбинират данни от различни източници. Данни за структурната бизнес статистика може да се намерят в следните свързани области: бизнес регистър, промишлено производство на стоки, национални сметки и краткосрочна статистика.

За тези събирания на данни бяха проучени случаите на липса на последователност по отношение на данните за СБС. Докато някои променливи са уникални за областта на СБС, други могат да бъдат съпоставими с резултатите от тези статистически източници. Могат да се установят несъществени разлики, дължащи се на определени причини, като например разлики в стратегията на изследването, в прилаганата методология по отношение на праговете и в обема на извадката; качеството на СБС обаче е много добро, което позволява използването на тази статистика в съчетание с други източници на данни. Последователността на СБС между отделните държави и по отношение на основни мерки или променливи се потвърждава чрез използването на общи определения, стандарти и класификации.

Съгласуваността между СБС и други области на бизнес статистиката ще продължава да се подобрява с прилагането на рамката на европейската бизнес статистика. Една интегрирана система за изготвяне на статистически данни за целите на бизнес статистиката също така ще допринесе за цялостната съгласуваност на икономическата статистика.

3.2. Съпоставимост

Данните за СБС са съпоставими във времето и между отделните държави. С въвеждането на NACE Rev. 2 бе извършена промяна в статистическата класификация на икономическите дейности в Европейския съюз NACE за референтната 2008 г. Вследствие на това данните за СБС са съпоставими за всички референтни години, считано от 2008 г. насам.

Евростат редовно следи как се прилагат понятията, определенията и изискванията за докладване, предвидени в Регламент (ЕО) № 295/2008, за да осигури съпоставимост на данните между отделните държави. Хармонизацията и съпоставимостта на данните за СБС в Европейската статистическа система също така се координират чрез работните групи по структурна бизнес статистика и по бизнес демография и чрез заседанията на Групата на директорите в областта на бизнес статистиката. Тези групи обсъдиха и предоставиха множество насоки по широк кръг от въпроси, свързани с изпълнението на Регламента относно СБС, с цел да се гарантира, че предаваните от държавите членки данни са качествени и съпоставими.

4. КРАЙНИ СРОКОВЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДАННИ

Крайните срокове, в които държавите членки трябва да предоставят данни за референтната година, както са посочени в Регламента относно СБС, са следните:

- 10 месеца след края на годината за предварителните статистически данни за услугите, промишлеността, търговията и строителството; и
- 18 месеца след края на годината за окончателните данни за всички сектори.

За референтните 2016 г. и 2017 г. повечето държави предоставиха своите данни в срок за всички области на СБС.

5. ДОСТЪПНОСТ И ЯСНОТА

Всички данни за СБС са на разположение безплатно на уебсайта на Евростат в рубриката „Промисленост, търговия и услуги“ заедно с подробна информация относно всички аспекти на методологията, които могат да са от практическо значение за

ползвателите¹⁰. Националните метаданни са дадени в приложенията към метаданните на Евростат¹¹.

6. СПАЗВАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА, ЗАЛЕГНАЛИ В РЕГЛАМЕНТА ОТНОСНО СБС

Спазването на изискванията в Регламента относно СБС през 2016 г. от страна на държавите членки се оценява въз основа на пълнотата на предоставените данни, броя на версиите, получени преди публикуването на окончателните данни, и на това дали данните са предоставени в определените срокове.

Държавите (ЕС-28, Исландия, Лихтенщайн и Норвегия) са разделени на четири категории по степен на спазване:

- **VG** = много добра степен на спазване. Всички изисквани данни (с незначителни изключения) са предадени навреме (оценка от 90 % или повече).
- **G** = добра степен на спазване. Липсват малък брой елементи или са налице минимални забавяния в предаването на данните (резултат между 70 и 89 %).
- **P** = частично предаване на данните, но липсват съществени части от изискваната информация или крайните срокове не са били спазени (резултат между 10 и 69 %).
- **N** = голяма част от данните липсват или е било налице съществено забавяне в предаването на данните (резултат под 10 %).

Най-общо за повечето държави членки равнището на спазване на изискванията се определя като „добро“ или „много добро“. В 25 държави равнището на спазване е много добро. В други 5 равнището на спазване е добро, а в 1 държава изискванията са спазени частично. В сравнение с референтната 2015 г. 12 държави са подобрили общата си оценка на спазването, а 11 държави запазват предишната си оценка.

Евростат редовно представя на Работната група по структурна бизнес статистика доклад за спазването на изискванията с цел да се определят аспектите на качеството, по отношение на които е необходимо дадена потенциална държава членка да постигне напредък, за да достигне максимално равнище на спазването на изискванията на Регламента относно СБС и да се гарантират съгласуваността, относимостта, актуалността, достъпността и съпоставимостта на данните

---

¹⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/structural-business-statistics/overview>

¹¹ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/sbs_esms.htm

Освен това Евростат разработи инструмент за валидиране на данните, който държавите членки могат да използват за проверка на точността и поверителността, преди да изпратят данните до Евростат. По-голямата част от държавите членки използват този инструмент за валидиране. Инструментът спомогна за намаляване на броя на версиите и подобри качеството на предаваните от държавите членки данни.

7. ТЕЖЕСТ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Държавите членки непрекъснато подобряват процедурите си за събиране на данни с цел да се намали тежестта за предприятията. Още през 2016 г. 26 от 31 държави са използвали при събирането на данни извадкови изследвания, съчетани с административни данни. Например всички по-големи предприятия — над определен специфичен за отрасъла праг на заетост — бяха включени в изследването в повечето държави, докато по-малките предприятия бяха избрани като част от извадка.

В много държави членки се обръща целенасочено и все по-голямо внимание на разработването на съгласувани и добре обосновани стратегии с цел източниците на административни данни да бъдат пълноценно използвани в статистическите процеси. Статистическите органи често вземат участие в разработването на административни данни, за да може тези данни да са по-подходящи за използване за статистически цели. В доста случаи държавите използват оценки или допълват данните от изследванията с административни данни при изготвянето на съответните СБС показатели.

8. ВЪВЕДЕНИ ПРОМЕНИ И ОЧАКВАНО ПОДОБРЕНИЕ НА СБС

8.1. ИНТЕГРИРАНЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ДАННИ ЗА СБС С ДРУГИТЕ ОБЛАСТИ НА БИЗНЕС СТАТИСТИКАТА

В Регламент (ЕС) 2019/2152 бе разработена обща правна рамка относно европейската бизнес статистика¹² за разработването, изготвянето и разпространението на данните, като с него бяха заменени 10 съществуващи понастоящем правни акта в областта на търговската и бизнес статистиката, включително Регламент (ЕО) № 295/2008, считано от 1 януари 2021 г.

---

¹²Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката (

Той обхваща статистически изисквания по отношение например на структурата, икономическите дейности и ефективността на европейските предприятия, тяхната научно-изследователска и развойна дейност и дейностите им в областта на иновациите, използването от тяхна страна на ИКТ и присъствието им в електронната търговия и глобалните вериги за създаване на стойност.

Приемането на Регламент (ЕС) 2019/2152 през 2019 г. бе важна стъпка към изграждането на по-интегрирана система на европейската бизнес статистика. Работата на законодателите продължава с подготовката на необходимите технически актове за изпълнение и делегирани актове.

Предаването на първите предварителни данни за СБС по новите изисквания по отношение на данните ще се осъществи през октомври 2022 г. По отношение на областта на СБС Регламент (ЕС) 2019/2152 ще доведе до важни промени¹³, като например по-широко измерване на икономическите сектори, по-добро обхващане на сектора на услугите, по-добро интегриране на събирането и обработването на данни в различните сектори и статистически области, някои мерки за опростяване на изискванията по отношение на данните с цел да се намали ненужната статистическа тежест за респондентите, както и в много по-голяма степен съпоставими, относими, последователни и съгласувани данни.

8.2. ПРИЛАГАНЕ НА СТАТИСТИЧЕСКАТА ЕДИНИЦА „ПРЕДПРИЯТИЕ“ В СБС

Статистическата единица в СБС е „предприятието“ по смисъла на определението, дадено в Регламент (ЕО) № 696/93. В прилагането на това определение за референтната 2016 г. обаче все още има разлики между държавите.

Неточното определяне на статистическата единица може да стане причина за отклонение от целта — да се съставят съпоставими и относими статистически стойности. В контекста на съгласуваността и последователността на ЕСС (Европейската статистическа система) статистическата информация не е съпоставима в дадена статистическа област, ако в различните държави от ЕС се използват различни статистически единици. Като съзнават това ограничение, всички държави членки се ангажираха да въведат национални планове за действие за прилагането най-късно за референтната 2018 г. на определението за „предприятие“ за целите на СБС.

---

¹³https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=European_business_statistics_manual_-_data_requirements#cite_note-1

Междувременно Евростат организира многогодишен проект, по който бе изготвен набор от препоръки за това как да се работи за изпълнението тази задача.